

Rhagfyr 2019

Archwilydd Cyffredinol Cymru
Auditor General for Wales

Cynllun Ffioedd 2020-21

WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Paratowyd y cynllun ffioedd hwn gan Swyddfa Archwilio Cymru o dan adran 24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cyflwynir y cynllun ffioedd hwn gerbron y Cynulliad Cenedlaethol o dan adran 24(4)(c) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.

© Swyddfa Archwilio Cymru 2019

Adrian Crompton

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Isobel Garner

Cadeirydd, Swyddfa Archwilio Cymru

Cynnwys

Trosolwg	4
Cyflwyniad	4
Cyfraddau a graddfeydd ffioedd	5
Codi ffioedd	8
Atodiadau	9
Atodiad 1 – Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24	9
Atodiad 2 – rhestr o ddeddfiadau y caiff ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt	11
Atodiad 3 – graddfeydd ffioedd Swyddfa Archwilio Cymru o 1 Ebrill 2020	13

Trosolwg

Cyflwyniad

- 1 Paratowyd y cynllun ffioedd hwn gan Swyddfa Archwilio Cymru o dan adran 24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (y Ddeddf) (**Atodiad 1**). Mae'r Cynllun Ffioedd, wedi iddo gael ei gymeradwyo gan Bwyllgor Cyllid y Cynulliad Cenedlaethol, yn rhoi'r sylfaen i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd.
- 2 Mae'r Bwrdd wedi gwrando'n astud ar adborth rhanddeiliaid ar ein hagenda cost-ffeithlonrwydd a'r cyfraddau ffioedd a bennwn. Yn ein Hamcangyfrif ar gyfer 2020-21, gwnaethom gynnig y canlynol:
 - cynnydd o 3% mewn cyfraddau ffioedd a gaiff ei wrthbwysu drwy leihau diwrnodau archwilio a'r cymysgedd sgiliau gan arwain at ostyngiad cyffredinol bach (0.7%) mewn graddfeydd ffioedd.
 - yn unol â chytundeb blaenorol y Cynulliad Cenedlaethol, parhau i ariannu gwaith y Fenter Twyll Genedlaethol o'r arian a gawn o Gronfa Gyfunol Cymru yn hytrach na thrwy godi ffioedd ar y gyrff sy'n cymryd rhan. Dangosodd yr adborth fod gyrff a archwilir yn croesawu'r drefn hon.
 - parhau i roi cyfleoedd i'n hyfforddeion cyfrifyddu fynd ar secondiad yn y sector cyhoeddus, heb effeithio ar y ffioedd a godir am waith archwilio.
 - cynnal y gallu i feddwl mewn ffordd drawsnewidiol am ein dulliau archwilio. Atgyfnerthodd yr adborth yr angen i ni wneud mwy o waith datblygu er mwyn helpu i gydbwysu cost gyffredinol gwaith archwilio i gyrff cyhoeddus.
- 3 Mae'r Cynllun Ffioedd hwn yn adlewyrchu'r Amcangyfrif a gymeradwywyd ac mae'n nodi'r canlynol:
 - y deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd archwilio oddi tanynt.
 - y trefniadau ar gyfer pennu'r ffioedd hynny, sy'n cynnwys naill ai:
 - graddfeydd ffioedd sy'n nodi'r amrediad ffioedd a godir am feysydd penodol o waith archwilio mewn llywodraeth leol; neu
 - gyfraddau ffioedd am waith na chaiff ei gynnwys mewn graddfeydd ffioedd.
- 4 Yn fras, caiff 64% o'n gwariant ei ariannu drwy ffioedd a godir ar gyrff a archwilir a grant gan Lywodraeth Cymru i gefnogi gwaith asesu gwelliant. Darperir y 36% sy'n weddill yn uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru drwy bleidlais y Cynulliad Cenedlaethol. Mae rhagor o wybodaeth am ein gwariant a'n cyllid yn ein hamcangyfrifon blynyddol o incwm a gwariant a osodir gerbron y Cynulliad Cenedlaethol.

Cyfraddau a graddfeydd ffioedd

- 5 Nid yw Swyddfa Archwilio Cymru yn gwneud elw o ffioedd. O dan y ddeddfwriaeth, ni chaiff y ffioedd a godir gennym fod yn uwch na'r gost lawn sy'n gysylltiedig â chyflawni'r swyddogaeth y codir y ffi amdani. Pennir ein cyfraddau ffioedd er mwyn adennill y gost honno'n llawn.
- 6 Mae tensiwn rhwng nodi ffi am y gwaith a wneir ar archwiliadau penodol ymlaen llaw i gyrff a archwilir a chael gweithdrefn ddigon hyblyg sy'n cydnabod bod amrywiadau yn anochel. Pennir ein ffioedd archwilio yn seiliedig ar ein gwariant amcangyfrifedig, y cymysgedd sgiliau amcangyfrifedig a nifer amcangyfrifedig y diwrnodau sydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Os bydd y gwaith sy'n ofynnol yn sylweddol fwy na'r hyn a amcangyfrifwyd yn wreiddiol, oherwydd cymhlethdodau a gododd yn ystod yr archwiliad, gallwn godi ffi uwch, yn unol â deddfwriaeth.
- 7 Aethom gam ymhellach na'r gofynion statudol i ymgynghori ar ffioedd ac, ym mis Awst 2019, gwnaethom ymgynghori â'r holl gyrff a archwilir a rhanddeiliaid eraill ar ein graddfeydd ffioedd ar gyfer 2020-21. Ymgynghorwyd â chyfanswm o 96 o gyrff gwahanol. Dim ond naw ymateb a gawsom, sy'n awgrymu nad yw ein ffioedd yn faes sy'n peri pryder sylweddol ar gyfer y rhan fwyaf o gyrff. Dangosodd yr ymatebion a gawsom y canlynol:
 - mae cyrff a archwilir yn croesawu'r gwaith a wneir gan Swyddfa Archwilio Cymru ac ymagwedd broffesiynol ein staff;
 - mae cyrff a archwilir yn parhau i groesawu'r ffaith y gallant gymryd am ddim yn y Fenter Twyll Genedlaethol;
 - croesewir y lleihad arfaethedig mewn lefelau ffioedd canolrifol;
 - mae disgwyliad o hyd bod Swyddfa Archwilio Cymru yn dangos gwerth am arian yn unol â'r pwysau ariannol a wynebir gan gyrff a archwilir;
 - byddai un corff a archwilir yn croesawu mwy o eglurder o ran sut y pennir ffioedd; byddwn yn trafod hyn gyda nhw; ac
 - ar gyfer y Parciau Cenedlaethol, mae pryder ynghylch sut mae ein ffioedd yn cymharu â'r rhai a delir gan gyrff cyfatebol yn Lloegr; unwaith eto, byddwn yn trafod hyn gyda nhw.
- 8 Yn 2018-19 gostyngwyd ein graddfeydd ffioedd drwy effeithlonrwydd archwilio a chynhaliwyd y graddfeydd hyn ar yr un lefel ar gyfer 2019-20. Rhagwelodd ein hymgyngoriad ar gyfer 2020-21 y byddai'r graddfeydd hyn yn gostwng ymhellach tua 1%, er gwaethaf cynnydd yn ein cyfraddau ffioedd.

- 9 Ym mis Tachwedd 2019, gofynnodd Pwyllgor Cyllid y Cynulliad Cenedlaethol i ni ailystyried ein Hamcangyfrif ar gyfer 2020-21 y seiliwyd y graddfeydd ffioedd y buom yn ymgynghori yn eu cylch arnynt ym mis Awst 2019. Mae'r ailystyried hwn yn golygu y bydd angen trosglwyddo rhai costau yr oeddem wedi disgwyl i Gronfa Gyfunol Cymru eu talu ymlaen drwy ein ffioedd. Er gwaethaf y newid hwn, bydd ein graddfeydd ffioedd yn dal i fod, ar gyfartaledd, tua 0.7% yn is na'r rhai y cytunwyd arnynt ar gyfer 2019-20.
- 10 Mae **arddangosyn 1** yn nodi cyfraddau ffioedd fesul awr ar gyfer staff archwilio.

Arddangosyn 1: cyfraddau ffioedd ar gyfer staff archwilio

Gradd	Cyfradd (£ yr awr) 2020-21	Cyfradd (£ yr awr) 2019-20
Cyfarwyddwr Ymgysylltu	162	161
Rheolwr Archwilio	119	115
Prif Archwilydd	96	94
Uwch Archwilydd	77	73
Archwilydd	59	57
Hyfforddai graddedig	48	46
Prentis	37	46

- 11 Mae'n ofynnol i ni ragnodi graddfeydd ffioedd ar gyfer y canlynol:
- gwaith sy'n ymwneud ag archwilio cyrff llywodraeth leol;
 - gwaith o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009; a
 - gwaith paru data (y Fenter Twyll Genedlaethol).
- 12 Mae'r graddfeydd ffioedd am archwilio cyfrifon ariannol 2019-20 ac archwiliadau ac asesiadau gwella 2020-21 ar gael yn **Atodiad 3** ar gyfer gwaith a wneir mewn perthynas ag awdurdodau unedol, awdurdodau tân ac achub, awdurdodau parciau cenedlaethol, comisiynwyr yr heddlu a throseddau a phrif gwnstablaid, cynghorau tref a chymuned a chronfeydd pensiwn llywodraeth leol. Ceir graddfa ffioedd wahanol ar gyfer y Fenter Twyll Genedlaethol.

- 13 Mae'r graddfeydd ffioedd yn ffordd o reoleiddio costau archwiliadau cyhoeddus, drwy bennu terfynau ac adolygu ffioedd yn erbyn y terfynau hynny. Mae graddfeydd ffioedd hefyd yn rhoi fframwaith i archwilwyr asesu faint o waith archwilio blynyddol sydd ei angen a'r ffi i'w chodi am y gwaith hwnnw o fewn y corff penodol a archwilir.
- 14 Yn achos cyrff a archwilir nad yw'r gofyniad statudol am raddfa ffioedd yn berthnasol iddynt, caiff eu ffioedd archwilio amcangyfrifedig eu cyfrifo yn yr un ffordd - hynny yw, drwy gymhwyso'r cyfraddau a gyhoeddir yn y Cynllun Ffioedd hwn at y cymysgedd sgiliau amcangyfrifedig yn y tîm a'r oriau sydd eu hangen i gynnal yr archwiliad.
- 15 Caiff archwilwyr hefyd wneud gwaith ardystio grantiau ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae lefel y gwaith ardystio grantiau a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau a gaiff eu harchwilio a nifer y cyrff a archwilir sy'n cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Codir tâl am y gwaith hwn gan ddefnyddio'r cyfraddau ffioedd a thrwy adlewyrchu maint, cymhlethdod neu unrhyw faterion penodol sy'n gysylltiedig â'r grant dan sylw.
- 16 Mae'r cyfraddau ffioedd yn gymwys i'r holl waith archwilio y bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn codi tâl amdano, ac eithrio i'r graddau y mae'r graddfeydd ffioedd, lle bo hynny'n gymwys, yn rheoleiddio'r swm a godir (neu yn achos gwaith a wneir dan gytundebau cyn 1 Ebrill 2014, mae'r cyfraddau yn unol â'r rhai y cytunwyd arnynt yn y telerau). Os ymddengys yn ddiweddarach i Swyddfa Archwilio Cymru bod y gwaith sydd ynghlwm wrth archwiliad penodol yn sylweddol wahanol i'r gwaith a ragwelwyd yn wreiddiol, caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi sy'n wahanol i'r ffi a nodwyd yn wreiddiol.
- 17 O ran unrhyw wasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol eraill a ddarperir, caiff ffioedd eu codi yn unol â'r cytundeb perthnasol, ar yr amod y caiff y cyfryw symiau eu capio yn unol â chost lawn darparu'r gwasanaeth. Er mwyn cyflawni eu cyfrifoldebau statudol, mae'n rhaid i archwilwyr o bryd i'w gilydd wneud gwaith sydd y tu hwnt i'w dyletswyddau cyffredinol. Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwiliadau eithriadol, arolygiadau arbennig a gwaith pellach sy'n ymwneud â chwestiynau a gwrthwynebiadau gan etholwyr, ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd ffioedd am y mathau hyn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith a fydd yn ofynnol.
- 18 Os bydd angen cymorth arbenigol neu gyngor cyfreithiol neu broffesiynol arall, codir tâl ar y cyrff a archwilir yn ychwanegol at gost staff Swyddfa Archwilio Cymru.

Codi ffioedd

- 19 Bydd Cyfarwyddwr Ymgysylltu pob corff yn egluro cymysgedd sgiliau'r corff hwnnw ar gyfer yr archwiliad a'r ffactorau sy'n dylanwadu ar y ffi gyffredinol. Cytunir ar drefniadau codi ffioedd â chyrff a archwilir a gallai'r rhain gynnwys ffioedd un-tro, achlysurol, rheolaidd neu flynyddol, fel y bo'n briodol o dan yr amgylchiadau.
- 20 Disgwylir i gyrff a archwilir dalu anfonebau Swyddfa Archwilio Cymru yn unol â'u targed perfformiad ar gyfer talu credydwy, sef 10 diwrnod fel arfer yn y sector cyhoeddus. Gallwn godi ffi am unrhyw gostau gweinyddol yr awn iddynt wrth fynd ar drywydd taliadau hwyr.
- 21 Ar ôl cwblhau aseiniadau archwilio, byddwn yn asesu'r costau gwirioneddol yr aed iddynt wrth gyflawni'r aseiniad o gymharu â'r ffi a godwyd. Byddwn yn ad-dalu unrhyw ffioedd a dalwyd yn fwy na'r gost ac, i'r gwrthwyneb, gallwn godi costau ychwanegol pan fo'r ffi yn rhy fach. Byddwn yn prosesu ad-daliadau a thaliadau ychwanegol gan geisio lleihau costau gweinyddol i'r eithaf, drwy eu gwrthbwysu yn erbyn ffioedd yn y dyfodol neu ffioedd am agweddau eraill ar weithgarwch archwilio, er enghraifft.

Atodiadau

Atodiad 1 – Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24

- (1) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru baratoi cynllun sy'n ymwneud â chodi ffioedd gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- (2) Rhaid i'r cynllun gynnwys y canlynol:
 - a rhestr o'r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi oddi tanynt;
 - b pan fo'r deddfiadau hynny yn gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd, y raddfa honno neu'r graddfeydd hynny;
 - c pan fo'r deddfiadau hynny yn gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi swm i'w godi, y swm hwnnw; a
 - ch pan nad oes darpariaeth wedi ei gwneud ar gyfer rhagnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd, na rhagnodi swm, y modd y bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn cyfrifo'r ffi a godir.
- (3) Caiff y cynllun wneud y canlynol ymysg pethau eraill:
 - a cynnwys darpariaeth wahanol ar gyfer achosion gwahanol neu ddsbarthau ar achosion gwahanol; a
 - b darparu ar gyfer yr adegau a'r modd y bydd taliadau yn cael eu gwneud.
- (4) O ran y cynllun:
 - a rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ei adolygu o leiaf unwaith mewn blwyddyn galendr;
 - b caiff Swyddfa Archwilio Cymru ei ddiwygio neu ei ail-wneud ar unrhyw adeg; ac
 - c rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ei osod (a gosod unrhyw ddiwygiad iddo) gerbron y Cynulliad Cenedlaethol.

- (5) Pan fo Gweinidogion Cymru yn rhagnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd o dan:
- a adran 64F o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (ffioedd am baru data); neu
 - b adran 27A o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (pŵer Gweinidogion Cymru i ragnodi graddfa ffioedd).

i gael effaith yn lle graddfa neu raddfeydd ffioedd a ragnodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru, rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ddiwygio'r cynllun i gynnwys y raddfa neu'r graddfeydd ffioedd a ragnodwyd gan Weinidogion Cymru yn lle'r rhai a ragnodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru.

- (6) Nid oes rhaid cael cymeradwyaeth y Cynulliad Cenedlaethol os mai diwygiad a wneir yn unol ag is-adran (5) yw'r unig ddiwygiad i gynllun.
- (7) Bydd y cynllun yn cael effaith pan fydd wedi cael ei gymeradwyo gan y Cynulliad Cenedlaethol neu, yn achos diwygiad a wneir yn unol ag isadran (5), unwaith y bydd wedi cael ei osod gerbron y Cynulliad.
- (8) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru gyhoeddi'r cynllun (ac unrhyw ddiwygiad iddo) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol wedi iddo gael effaith.

Atodiad 2 – rhestr o ddeddfiadau y caiff ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt

Arddangosyn 2: rhestr o ddeddfiadau y caiff ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi odanynt

Natur y gwaith	Deddfiadau
Caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd am y gweithgareddau canlynol	
<ul style="list-style-type: none"> Archwilio cyfrifon gan yr Archwilydd Cyffredinol (heblaw am gyfrifon llywodraeth leol). 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(2) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
<ul style="list-style-type: none"> Astudiaethau gwerth am arian a wneir drwy gytundeb. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(3)(a)-(c) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
<ul style="list-style-type: none"> Archwiliad, ardystiad neu adroddiad o dan adran 31 o Ddeddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 o ran Datganiad Treth Awdurdod Refeniw Cymru. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(3)(ba) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
<ul style="list-style-type: none"> Archwiliad o dan adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (anaw 2) (archwiliadau o gyrff cyhoeddus at ddibenion asesu'r graddau y mae corff wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy). 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(3)(ca) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
<ul style="list-style-type: none"> Unrhyw rai o swyddogaethau awdurdod perthnasol a gyflawnir gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol drwy gytundeb, ac unrhyw wasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol a ddarperir gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol drwy drefniant o dan adran 19 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(3)(d) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
<ul style="list-style-type: none"> Archwiliad eithriadol o gyfrifon corff llywodraeth leol. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 37(8) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004
<ul style="list-style-type: none"> Ymarferion paru data. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 64F(A1) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 Rhaid rhagnodi graddfa ffioedd ar gyfer y gwaith hwn
<ul style="list-style-type: none"> Cyngor a chymorth a roddir i landlordiaid cymdeithasol cofrestredig gan yr Archwilydd Cyffredinol. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 145D(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998 Ni chaniateir ond gwneud telerau talu yn unol â chynllun i godi ffioedd o dan a24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus 2013

Natur y gwaith	Deddfiadau
Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd am y gweithgareddau canlynol	
<ul style="list-style-type: none"> Gwaith o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 27 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 Rhaid rhagnodi graddfa ffioedd ar gyfer y gwaith hwn
<ul style="list-style-type: none"> Gwasanaethau ardystio grantiau. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(4)(a) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
<ul style="list-style-type: none"> Astudiaethau ar gais cyrff addysgol o dan adran 145B o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(4)(b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
<ul style="list-style-type: none"> Archwilio cyfrifon corff llywodraeth leol a gwneud astudiaethau drwy gytundeb â chorff llywodraeth leol. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 20(A1)(a)-(b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 Rhaid rhagnodi graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon cyrff llywodraeth leol
<ul style="list-style-type: none"> Astudiaethau gweinyddu budd-daliadau i'r Ysgrifennydd Gwladol. Caiff yr Archwilydd Cyffredinol gynnal, neu gynorthwyo'r Ysgrifennydd Gwladol i gynnal, astudiaeth o weinyddu budd-daliadau dim ond os yw'r Ysgrifennydd Gwladol wedi gwneud trefniadau i dalu ffi i Swyddfa Archwilio Cymru am yr astudiaeth. Rhaid i'r ffi fod yn swm rhesymol y mae'r Ysgrifennydd Gwladol a Swyddfa Archwilio Cymru yn cytuno arno. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 45 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004
<ul style="list-style-type: none"> Cynorthwyo Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru i arolygu awdurdodau lleol. Ni wnaiff Archwilydd Cyffredinol Cymru ddarparu cymorth o'r fath oni fydd y Prif Arolygydd, cyn iddo wneud hynny, wedi cytuno i dalu ffi i Swyddfa Archwilio Cymru. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 41A o Ddeddf Addysg 1997
<ul style="list-style-type: none"> Rhaglenni astudio yn ymwneud â landlordiaid cymdeithasol cofrestredig a gynhelir drwy gytundeb rhwng Gweinidogion Cymru a'r Archwilydd Cyffredinol. Bydd yn un o amodau unrhyw raglen o'r fath bod yn rhaid i Weinidogion Cymru dalu swm i Swyddfa Archwilio Cymru am y costau yr iddynt. 	<ul style="list-style-type: none"> Adran 145C(3) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998

Atodiad 3 – Graddfeydd Ffioedd ar gyfer gwaith a wneir mewn Cyrff Llywodraeth Leol

Graddfeydd ffioedd ar gyfer gwaith a wneir o dan y Fenter Twyll Genedlaethol (paru data)

- 22 Mae'n ofynnol i ni ymgynghori ar raddfeydd ffioedd ar gyfer paru data ar gyfer cyfranogwyr gorfodol yn y Fenter, a'u rhagnodi. Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal y Fenter drwy ddefnyddio ei bwerau paru data statudol o dan Ran 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.
- 23 Mae'r Fenter yn paru data ar draws sefydliadau a systemau er mwyn helpu cyrff cyhoeddus i ddod o hyd i unrhyw hawliadau a thrafodion a allai fod yn dwyllodrus neu'n wallus. Bu'n arf effeithiol iawn ar gyfer darganfod ac atal twyll a gordaliadau. Ers iddi gychwyn yn 1996, mae ymarferion y Fenter wedi canfod ac atal twyll a gordaliadau gwerth £35.4 miliwn yng Nghymru, ac £1.69 biliwn ledled y DU.
- 24 Ers mis Ebrill 2015, mae'r Cynulliad Cenedlaethol wedi talu am redeg y Fenter drwy ddefnyddio Cronfa Gyfunol Cymru fel y'i cymeradwywyd drwy Amcangyfrif Swyddfa Archwilio Cymru. Bwriad hyn yw annog sefydliadau i gymryd rhan ar sail wirfoddol a hefyd symleiddio trefniadau ar gyfer cyfranogwyr gorfodol. Fel sy'n ofynnol yn ôl y ddeddfwriaeth, dangosir y ffioedd ar gyfer cyfranogwyr gorfodol yn **Arddangosyn 3**.

Arddangosyn 3: Ffioedd y Fenter Twyll Genedlaethol

	Ffi 2020-21
Awdurdodau unedol; comisiynwyr heddlu a throseddu a phrif gwnstabiliaid; awdurdodau tân ac achub; ymddiriedolaethau'r GIG; byrddau iechyd lleol.	Dim
Cyfranogwyr gwirfoddol	Dim
Gall pob cyfranogwr hefyd gael mynediad at Wirydd Cymwysiadau'r Fenter Twyll Genedlaethol (App Check).	Dim

Awdurdodau unedol

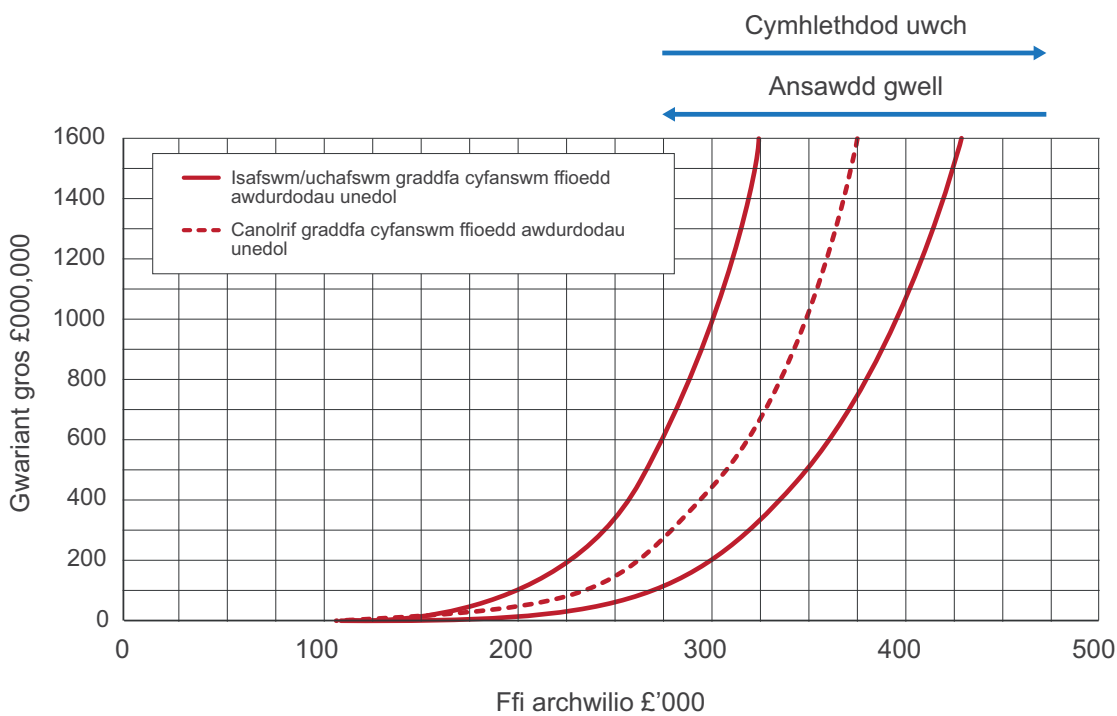
Arddangosyn 4: graddfa ffioedd i archwilio cyfrifon 2019-20

Gwariant gros £m	Amrediad ffioedd £'000			Blwyddyn flaenorol canolrif £'000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
100	114	135	155	138
200	138	162	186	166
300	153	180	207	185
400	166	195	224	199
500	176	207	238	211
600	184	217	249	222
700	192	226	260	231
800	199	234	269	240
900	205	242	278	247
1,000	211	249	286	254
1,100	217	255	293	261
1,200	222	261	300	267

Arddangosyn 5: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2020-21

Pob awdurdod unedol	Amrediad ffioedd £'000			Blwyddyn flaenorol canolrif £'000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
	94	102	113	99

Arddangosyn 6: graff o'r raddfa cyfanswm ffioedd ar gyfer awdurdodau unedol¹

¹ Mae 'ansawdd gwell' yn cyfeirio at ansawdd y broses cynhyrchu cyfrifon h.y. ansawdd y datganiadau ariannol drafft a'r papurau gwaith ategol.

Cronfeydd Pensiwn

Arddangosyn 7: graddfa ffioedd ar gyfer archwiliad cyfrifon 2019-20

Pob cronfa bensiwn	Amrediad ffioedd £'000			Blwyddyn flaenorol canolrif £'000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
	31	42	48	40

Awdurdodau tân ac achub

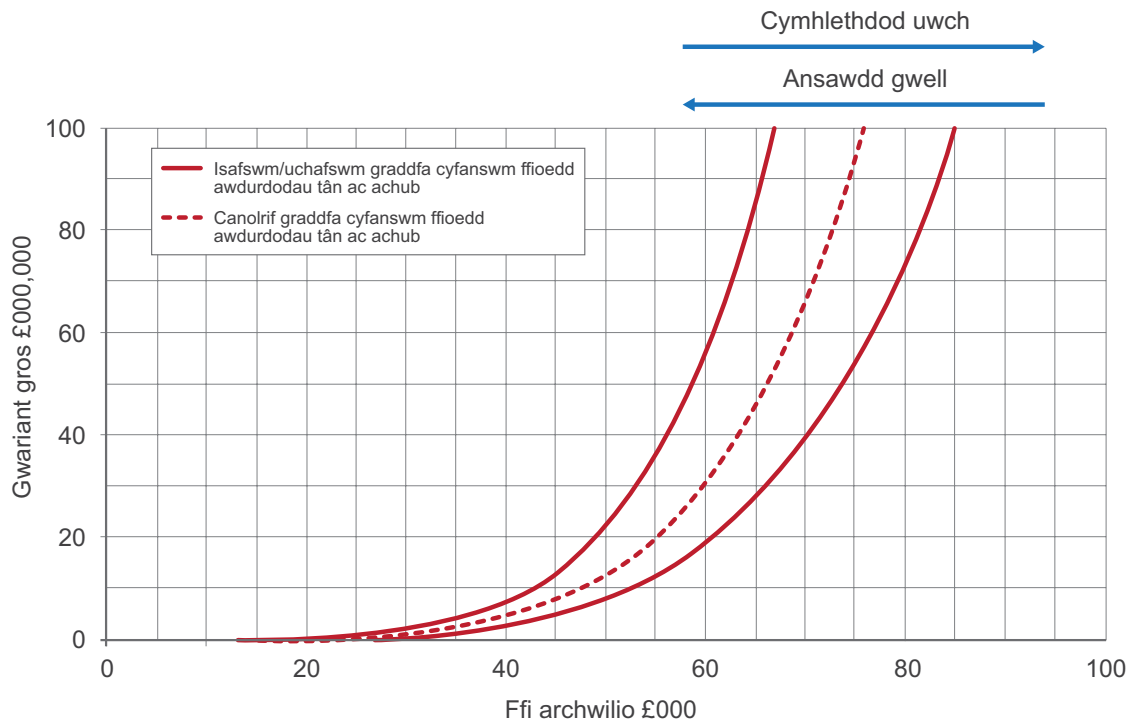
Arddangosyn 8: graddfa ffioedd ar gyfer archwiliad cyfrifon 2019-20

Gwariant gros £m	Amrediad ffioedd £'000			Blwyddyn flaenorol canolrif £'000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
20	34	39	45	40
40	40	47	55	49
60	45	53	61	54
80	49	57	66	58
100	51	61	70	62

Arddangosyn 9: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2020-21

Pob awdurdod tân ac achub	Amrediad ffioedd £'000			Blwyddyn flaenorol canolrif £'000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
	16	16	16	16

Arddangosyn 10: graff o'r raddfa cyfanswm ffioedd ar gyfer awdurdodau tân ac achub

Awdurdodau Parciau Cenedlaethol

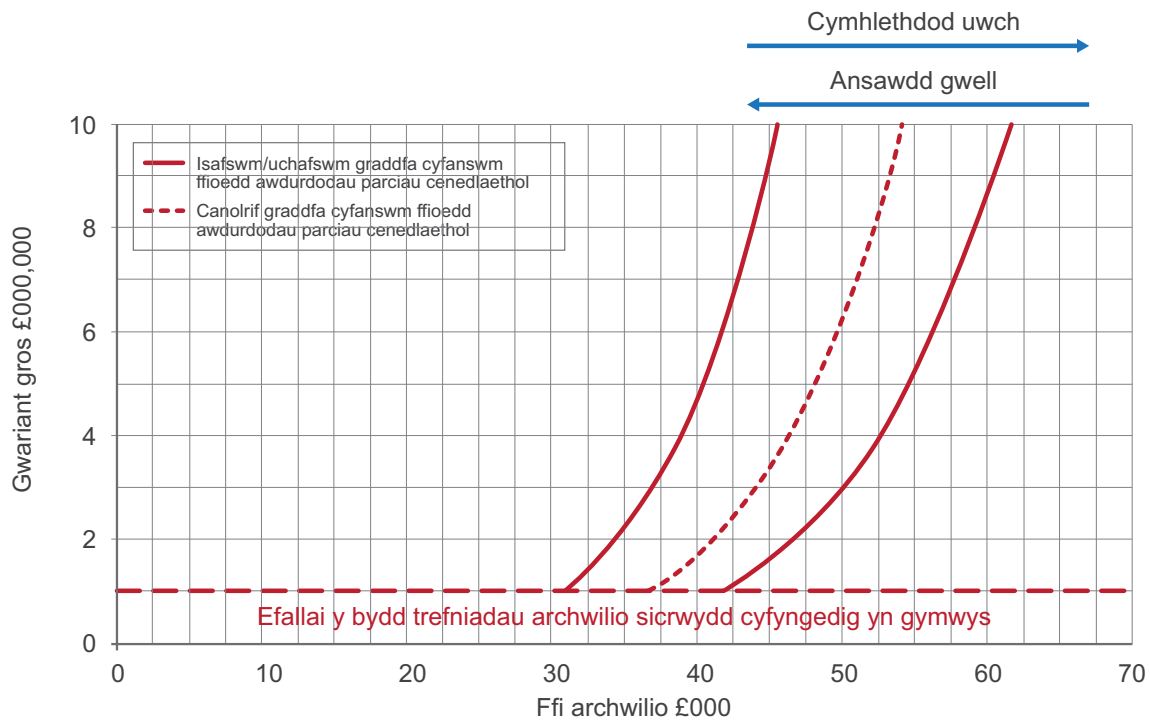
Arddangosyn 11: graddfa ffioedd ar gyfer archwiliad cyfrifon 2019-20

Gwariant gros £m	Amrediad ffioedd £'000			Blwyddyn flaenorol canolrif £'000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
2	21	24	28	25
4	25	29	34	30
6	28	33	38	34
8	30	35	41	36
10	32	38	43	38

Arddangosyn 12: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2020-21

Pob awdurdod parc cenedlaethol	Amrediad ffioedd £'000			Blwyddyn flaenorol canolrif £'000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
	14	17	19	17

Arddangosyn 13: graff o'r raddfa cyfanswm ffioedd ar gyfer awdurdodau parciau cenedlaethol

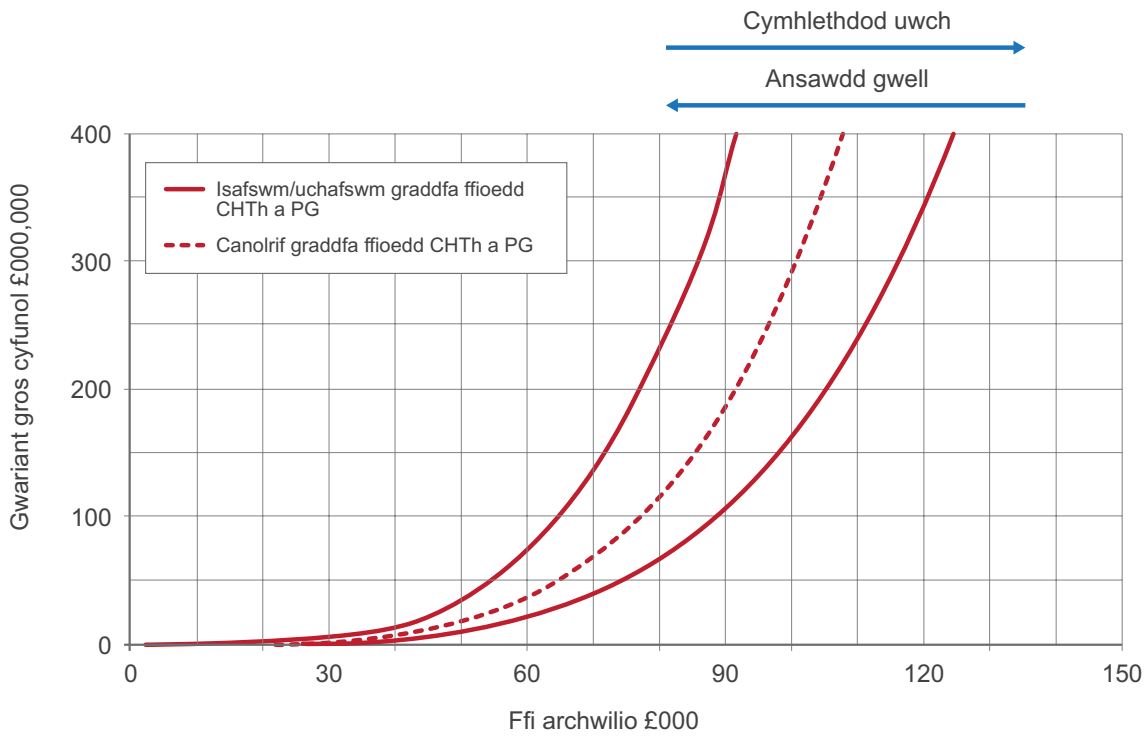
Comisiynwyr yr heddlu a throseddu a phrif gwnstabliaid

Mae archwilwyr yn cynnal archwiliadau o'r ddau gorff statudol a geir mewn ardal heddlu, sef Comisiynwyr yr Heddlu a Throsteddu (CHTh) a'r Prif Gwnstabliaid (PG). Mater i'r archwilwyr fydd penderfynu sut y caiff cyfanswm y ffi ei rannu rhwng y ddau gorff mewn ardal heddlu benodol, yn seiliedig ar ofynion cyfrifysddu a'r trefniadau gweithredol a roddwyd ar waith gan bob corff.

Arddangosyn 14: graddfa ffioedd ar gyfer archwiliad cyfrifon 2019-20

Gwariant gros cyfun y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl £m	Amrediad ffioedd cyfun ar gyfer y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl £'000			Blwyddyn flaenorol canolrif £'000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
50	55	65	75	66
100	65	77	89	79
150	72	85	98	87
200	78	92	106	94
250	82	97	112	99
300	86	101	117	104
350	89	106	122	108

Arddangosyn 15: graff o'r raddfa cyfanswm ffioedd ar gyfer comisiynwyr yr heddlu a throseddu a phrif gwnstabiliaid

Cynghorau tref a chymuned sydd ag incwm neu wariant blyneddol o lai na £2.5 miliwn

Mae cynghorau tref a chymuned yng Nghymru yn ddarostyngedig i'r drefn archwilio 'sicrwydd cyfyngedig'. Ers 2016-17, rydym wedi codi ffioedd am y gwaith hwn ar sail amser yn hytrach nag ar y sail hanesyddol o godi ffi benodedig yn unol â bandiau gwariant/incwm.

Cyfraddau'r ffioedd fydd y cyfraddau a bennir yn [Arddangosyn 1](#).

Mewn amgylchiadau pan fo angen rhagor o dystiolaeth ar yr archwilydd er mwyn cyflawni ei gyfrifoldebau yn briodol, megis ar ôl cyhoeddi adroddiad perthnasol er lles y cyhoedd, bydd profion ychwanegol yn cael eu cynnal er mwyn ymateb i bryderon yr archwilydd.

Pwysleisir y bydd y ffi wirioneddol a godir ar unrhyw gorff penodol yn dibynnu ar yr amser a dreulir mewn gwirionedd ar yr archwiliad penodol hwnnw. Mae'r amrediadau yn [Arddangosyn 16](#) wedi eu darparu at ddibenion dangosol yn unig.

Arddangosyn 16: amcangyfrif o'r ffioedd amser am archwilio cyfrifon 2019-20 cynghorau tref a chymuned

	Tâl sylfaenol dangosol	Ffi uchaf ddangosol
£0 – £5,000	£140	£280
£5,001 – £100,000	£160	£320
£100,001 – £500,000	£200	£380
£500,001 – £2,500,000	£240	£460

Cyfraddau ffioedd am waith arall mewn llywodraeth leol

Heblaw am y mathau hynny o gyrff lle rhagnodwyd eu graddfeydd ffioedd fel y nodir uchod, mae nifer fechan o fathau eraill o gyrff llywodraeth leol lle mae rhagnodi'r raddfa ffioedd yn fater o drosi'r gofynion o ran adnoddau yn ffioedd, naill ai'n uniongyrchol ar sail y gost o gyflawni'r gwaith neu drwy gymhwyso'r cyfraddau ffioedd a bennir yn **Arddangosyn 1**. Byddwn yn dal i gynllunio archwiliadau ar sail sero wrth archwilio'r gyrff hyn.

Er mwyn i bob math o gorff llywodraeth leol gyflawni ei gyfrifoldebau statudol, mae angen weithiau i'r Archwilydd Cyffredinol wneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i'w ddyletswyddau cyffredinol (sef y rhai a bennir yn adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004). Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwiliadau eithriadol, arolygiadau arbennig a gwaith pellach mewn cysylltiad â her etholwr ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd ffioedd am y mathau hyn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith a fydd yn ofynnol.

Gall archwilwyr ymgymryd hefyd â gwaith ardystio grantiau mewn gyrff llywodraeth leol ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae lefel y gwaith ardystio grantiau a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau a gaiff eu harchwilio a nifer y gyrff a archwilir sy'n cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Codir ffioedd am y gwaith hwn fesul awr, a bydd y ffioedd yn adlewyrchu maint a chymhlethdod y gwaith ac unrhyw faterion penodol ynglŷn â'r grant dan sylw fel y nodir yn **Arddangosyn 17**.

Arddangosyn 17: amcangyfrifon o gyfrannau cymharol graddau staff archwilio a ddefnyddir ar gyfer gwahanol fathau o waith grantiau

Graddau staff	Cymysgedd staff ar gyfer grantiau cymhleth %	Cymysgedd staff ar gyfer pob grant arall %
Cyfarwyddwr Ymgysylltu	1 i 2	0 i 1
Rheolwr Archwilio	4 i 6	1 i 2
Prif Archwilydd/Uwch-archwilydd	18 i 21	12 i 16
Archwilydd/hyfforddai graddedig /prentis	71 i 77	81 i 87

Mae grantiau cymhleth yn cynnwys:

- BEN01 Cynllun budd-daliadau tai a threth gyngor
- LA01 Ffurflen ardrethi annomestig cenedlaethol
- PEN05 Ffurflen pensiynau athrawon

Wales Audit Office
24 Cathedral Road
Cardiff CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

E-mail: info@wao.gov.uk

Website: www.wao.gov.uk

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: info@wao.gov.uk

Gwefan: www.wao.gov.uk